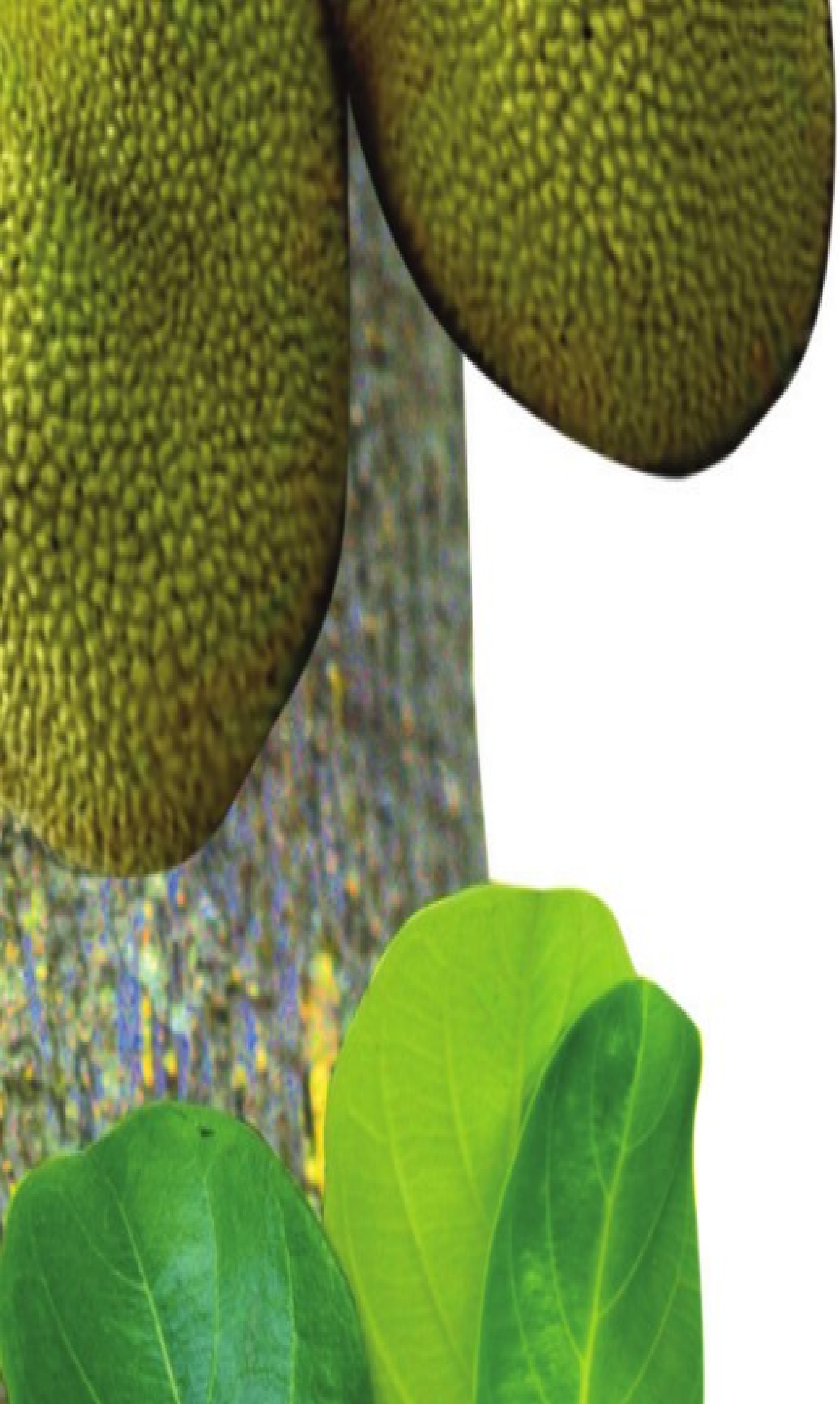

वृक्षायुर्वेदः

सुरपालः

पाठः ३

मधुमान् नो वनस्पतिः

वृक्षायुर्वेदः

सुरपालः

दशकूपसमा वापी दशवापीसमो ह्रदः।
दशह्रदसमः पुत्रो दशपुत्रसमो द्रुमः।।

आम्रः,

पनसः

नालिकेरः

व्रीहिः

कदली

Splendour Seeds
sharmaynr

कर्कटी

अश्वत्थः

द्राक्षा

इक्षुः

<u>सस्यानि चतुर्धा</u>

1. वृक्षः,
2. वनस्पतिः,
3. वीरुत्,
4. ओषधिः

वृक्षः

फलात्पूर्वं पुष्पाणि स्पष्टं दृश्यन्ते स वृक्षः

पूगः , अश्वत्थः, आम्रः, , नालिकेरः

वनस्पतिः

अव्यक्तपुष्पः यः फलति स एव वनस्पतिः

पनसः,

वीरुत्

प्रतानैः प्रसारिता वीरुत्

द्राक्षा , कर्कटी , कुश्माण्डः

ओषधि

फलपाकान्ता ओषधिश्च ।

कदली , इक्षुः , गोधूमः , यावनाल:(चोलम् इति

कैरल्याम्) , व्रीहिः

कोशः

द्रुमः -

वृक्षो, महीरुहः, शाखी, विटपी, पादपस्तरुः ।

अनोकहः, कुजः, सालः, पलाशी, द्रुद्रुमागमाः ।

ऋग्वेदे, शतपथब्राह्मणे, तैत्तिरीयसंहितायां च

भारतीयसस्यविज्ञानस्य प्रागरुपो दृश्यते ।

महाभारते शान्तिपर्वणि सस्यानि मानवा

इव सुखदु:खान्यनुभवन्ति इति

प्रस्तुतम् ।

केचनाचार्याः

1. गुच्छम्,
2. गुल्मम्,
3. तृणम्

इति भेदांश्च वदन्ति

सस्यानां सारवत्ताम्

1. अन्तःसारम्,
2. बहिस्सारम्,
3. सर्वसारम्,
4. निस्सारम्

ABHILASH.S
SMMHS PAZHAMBALACODE